

РЕПУБЛИКА СРБИЈА			
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ			
Примљено: 29.11.2021			
Организационајајединица	Број	Месец	Вредност
ДА			

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-32-203
e-mail: a.k.srbije@gmail.com

Број: 1384/2021
Датум: 28.11.2021.

Управни одбор Адвокатске коморе Србије дана 28.11.2021. на седници одржаној електронским изјашњавањем, на основу члана 66 Закона о адвокатури („Службени гласник РС“ 31/2011, 24/2012 – ОУС), члана 8., 9. и 33. Статута Адвокатске коморе Србије („Службени гласник РС“ 85/2011, 78/2012, 86/2013) донео је:

ОДЛУКУ

Упутити позив председнику Републике Србије да не потпише Закона о изменама и допунама Закона о експропријацију следеће садржине:

ПОЗИВ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ ПРЕДСЕДНИКУ СРБИЈЕ

Поштовани председниче,

Дана 04.11.2021. године, у скупштинску процедуру ушао је Закон о изменама и допунама Закона о експропријацији, као хитан. У разлогима доношења овог Закона нису образложени разлози хитности. Данас 26.11.2021. год. народни посланици Народне скупштине Републике Србије усвојили су измене и допуне Закона о експропријацији. Адвокатска комора Србије сматра да је о предложеним изменама и допунама, морала, пре скупштинске процедуре, бити вођена јавна расправа. Ова јавна расправа због велике заинтересованости јавности, како грађана тако и стручне јавности, није смела изостати. И поред најбоље воље не може се наћи разлог за овогу хитност у поступању. Адвокатска комора Србије је и раније указивала да постоји прописан редован пут који један закон мора да прође. Позивамо Вас да станете у одбрану већ прописаног начина доношења закона и подзаконских аката.

У вези усвојених измена и допуна Закона о експропријацији постоји више одредби које изазивају забринутост:

- ХИТНОСТ У ПОСТУПАЊУ** - Члан 29 Закона о експропријацији је изменењен те су остављени рокови од 3 односно 5 дана, у поступању. Забрињавајуће је нарочито што је сопственику непокретности остављен кратак, крајње непримерени рок од 5 дана да се изјасни о предлогу за експропријацију. Држава када задире у имовину сопственика не сме да занемари да се ради о задирању у право на имовину које заштићено како Уставом РС тако и Конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, у смислу члана 1 Протокола 1. Устав Републике Србије, у члану 20, прописује у којим случајевима се људска права могу ограничiti и на који начин, а члан 18 Устава РС прописује да се Законом не могу зајемчена људска права ограничiti на начин на који се утиче на суштину зајемченог права, у овом случају, права на имовину. Законом о изменама и допунама Закона о експропријацији прекршена су основна уставна начела.

Иако се у овом случају ради о јавном интересу на супрот појединачном интересу, држава мора да води рачуна да то ограничење буде сразмерно. Ова сразмерност се огледа управо у праву на накнаду и да ли је лишење и ограничење имовине било потребно. Из принципа сразмерности долазимо да следеће примедбе на усвојене измене и допуне а то је:

2. НАКНАДА - Усвојеним изменама направљена је разлика у исплати накнаде за експроприсану имовину. За легалне објекте држава ће исплаћивати тржишну вредност док ће за нелегалне објекте исплаћивати грађевинску вредност. Примарно указујемо да је овакво законско решење у супротности са Уставом РС који у одредби члана 58 став 2 који каже: „Право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона уз накнаду која не може бити нижа од тржишне“. Важно је напоменути да је држава у више наврата доносила законе којима је покушавала да спроведе поступке легализације нелегалних објеката. Тренутно је Закон о озакоњењу објекта позитивни пропис. Пре њега било је неколико закона о легализацији. Ни један није дао очекиване резултате. Неки од поступака легализације трају 10 и више година. Држава не може последице ових неуспелих законских решења да пребацује на терет грађана. Путем медија сазнали смо да постоји идеја да се посебним декретом упишу све нелегалне непокретности изграђене у Србији до 2015. године. У случају да је ово тачно редослед усвајања прописа постаје још проблематичнији.

3. ПОВЕЗИВАЊЕ ЗАКОНА СА ПОСЕБНИМ ПРОПИСОМ - Народна скупштина Републике Србије је у току 2020. године усвојила посебни пропис (*lex specialis*) у односу на Закон о експропријацији. Закон о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију. Овим законом уведене су уставари највеће промене у погледу експропријације у Србији. Овај закон је дао држави овлашћења која су у поређењу са редовним поступцима готово нелимитиране. Држава према процени својих служби закључује међународне уговоре, бира стратешке партнere и не подлеже јавним набавкама. Повезивање Закона о експропријацији са овим законом (члан 20) је веома опасно. Сматрамо да поступци експропријације нису у тој мери хитни да иду на рачун повреде права на мирно уживање имовине и без примене принципа сразмерности.

4. ПРИВРЕМЕНИ ЗАСТУПНИК – Закон о експропријацији предвиђа постављање привременог заступника за сопственике који су непознати, преминули, а заоставштина није расправљена као и за све остале случајеве који су побројани у члану 48 Закона о општем управном поступку. Адвокатска комора Србије има већ установљени систем постављања адвоката у поступцима одбране по службеној дужности, привремених заступника у судским поступцима као и за предмете бесплатне правне помоће. Управни одбор је донео одлуку да сва постављења адвоката морају бити реализована путем постојећег кол центра. Уколико би органи управе по свом нахођењу сами постављали привремене заступнике из реда адвокатуре, отворили би врата корупцији и поступању које је у супротности са интересима сопственика имовине.

На основу свега изнетог, позивамо Вас да размотрите наше примедбе и да не прогласите Закон о експропријацији односно да одбијете да потпишете указ измена и допуна Закона о експропријацији. Сматрамо да Закон о експропријацији треба да се врати Народној скупштини Републике Србије на поновно одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Јасмина Милутиновић, адвокат